

Voorstel aan de Gemeenteraad

Onderwerp

Verordening op het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Portefeuillehouder n.v.t. Presidium

Vragen bij Raadsgriffie; J.A. Eshuis

Telefoon 036-5399031

Procedure

Carrousel: 11 februari 2010

Besluitvorming: 18 februari 2010

Voorgesteld raadsbesluit

De Verordening op het burgerinitiatief en de burgeractiviteit vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Verordening op het burgerinitiatief d.d. 26 september 2002

Hoe luidt het vastgestelde wettelijke en beleidskader?

Het burgerinitiatief is een uitgewerkte vorm van het petitierecht – het in de Grondwet vastgelegde recht voor eenieder een schriftelijk verzoek in te dienen bij het bevoegd gezag. Het verschilt ervan doordat de raad zich verplicht door burgers – procedureel correct – ingediende onderwerpen of voorstellen op zijn agenda te zetten en te behandelen. Onderwerpen die de gemeenteraad naar het idee van inwoners zou moeten agenderen, maar die door de raad (nog) niet zijn opgepakt, kunnen met inachtneming van bepaalde voorwaarden zo op de raadsagenda worden geplaatst.

Bijgevoegde verordening is een geactualiseerde versie van de door de gemeenteraad op 26 september 2002 vastgestelde verordening op het burgerinitiatief. Deze verordening en de nu voorliggende nieuwe versie zijn gebaseerd op de VNG-modelverordening op het burgerinitiatief.

Waarom legt het Presidium dit besluit aan de Raad voor?

In de VNG-modelverordening wordt onder een burgerinitiatief zowel het recht verstaan op een onderwerp op de agenda van de raad te plaatsen als het recht om een voorstel aan de raad voor te leggen. In Almere wordt sinds de Politieke Markt het eerste aangeduid als een 'burgeractiviteit' en het tweede als een 'burgerinitiatief'. Zij onderscheiden zich tevens doordat er voor de burgeractiviteit 50 ondersteuningshandtekeningen worden gevraagd en voor het burgerinitiatief 150 handtekeningen zijn vereist.

De Verordening uit 2002 is formeel niet aangepast op het hierboven genoemde verschil tussen een burgeractiviteit en een burgerinitiatief. Deze nieuwe verordening brengt de regelgeving en de praktijk met elkaar in overeenstemming. De in deze nieuwe verordening gehanteerde terminologie luidt burgeractiviteit en burgerinitiatiefvoorstel. Naast deze wijziging, die leidt tot wijzigingen artikel 1 en 2 (verplaatsing aantal drempelhandtekeningen naar artikel 5) zijn de belangrijkste onderwerpen en wijzigingen de volgende:

- In artikel 3 is – net als in de voorgaande verordening – de kring van

Gemeente Almere

-
- initiatiefgerechtigden uitgebreid naar inwoners vanaf 16 jaar.
- In artikel 4 lid 1 sub a is 'bevoegdheid van de raad' verruimd door aan te sluiten bij de praktijk, nl. 'bevoegdheid van het gemeentebestuur'. Indien ervoor zou worden gekozen het initiatiefrecht te bespreken tot de formele bevoegdheden van de raad zou het aantal niet ontvankelijke verzoeken, die vervolgens zouden moeten worden doorgestuurd naar het college, sterk toenemen. De drempel voor een bespreking in de raad zal dan erg groot worden. Door te spreken over 'gemeentebestuur' wordt het – voor de burger veelal niet duidelijke en ook niet relevante – onderscheid tussen bevoegdheden van het college en bevoegdheden van de raad losgelaten. Onderwerpen die het provinciale of landelijke bestuur betreffen zijn uitgesloten voor het doen van burgerinitiatiefvoorstel en burgeractiviteit tot de raad. Artikel 6 (wat doet de raad met een burgerinitiatiefvoorstel/burgeractiviteit) is hierop eveneens aangepast door de 'doorzendverplichting' van raad aan college te schrappen. Deze immers door de wijziging in artikel 4 overbodig geworden.

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Naast bovenstaande wijzigingen is de vorige verordening op veel punten noodzakelijkerwijs tekstueel aangepast. Ten behoeve van overzichtelijkheid en duidelijk wordt daarom een geheel gewijzigde verordening ter vaststelling voorgelegd en de oude verordening in zijn geheel ingetrokken. Als bijlage bij dit raadsvoorstel is een 'verschillenoverzicht' tussen oude en nieuwe verordening bijgevoegd.

Wat is het doel en het beoogd effect van het voorgesteld besluit?

Het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit zijn een instrument voor burgers om een nieuw onderwerp of voorstel op de agenda van de raad te plaatsen. De raad moet vervolgens over dit punt beraadslagen, mits aan de gestelde voorwaarden is voldaan. De instrumenten kunnen op die manier de participatie en betrokkenheid van burgers vergroten en geeft hen de mogelijkheid direct invloed uit te oefenen op de politieke agenda.

Wanneer wordt het besluit van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Dit besluit treedt in werking na bekendmaking. Feitelijk leidt het besluit voor de Almeerse bestuurspraktijk niet tot wijzigingen. Ook voor burgers maakt het besluit feitelijk geen verschil. Via het jaarverslag van raad en griffie wordt over de initiatieven van burgers in de Politieke Markt gerapporteerd.

Wat zijn de consequenties van dit besluit voor inwoners/organisaties in de stad of andere derden?

Ten opzichte van de praktijk maakt het besluit voor burgers maakt feitelijk geen verschil. Wel wordt met dit besluit de formele juridische grondslag met de bestuurspraktijk in overeenstemming gebracht.

Welke financiële middelen zijn met dit besluit gemoeid?

Het besluit heeft geen financiële consequenties

Beschrijf de alternatieven om het doel te bereiken.

– Voor de juridische grondslag van het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit bestaat er geen ander alternatief dan het hanteren van de in art. 149 van de gemeentewet opgenomen algemene verordenende bevoegdheid van de raad. Een verhandeling over het betrekken van burgers bij de politiek valt buiten het bestek van dit voorstel en deze verordening.

– Inhoudelijk zijn er met name in artikelen 3 (wie zijn initiatiefgerechtigd), artikel 4 (welke onderwerpen kunnen worden ingebracht) en artikel 5 (aan welke procedurele voorwaarden moet worden voldaan) ook andere keuzes te maken m.b.t. wijze waarop het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit worden ingericht. In dit voorstel wordt aangesloten bij de heersende praktijk (zie verder onder 'Waarom legt het Presidium dit besluit aan de raad voor?')

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Bijlagen

– Verschillenoverzicht/wijzigingen Verordening 2002 en nieuwe verordening (ter inzage in de leeskamer)

Achterliggende stukken

Raadsbesluit

Onderwerp

Verordening op het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Datum: 18 februari 2010

De raad van de Gemeente Almere

Gezien het voorstel van het Presidium,

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

Procedure

Carrousel 11 februari 2010

Besluitvorming 18 februari 2010

Besluit:

vast te stellen de navolgende

VERORDENING op het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit

Artikel 1

1. In deze verordening wordt verstaan onder een burgeractiviteit: een verzoek van een initiatiefgerechtigde om een onderwerp op de agenda van de vergadering van de raad te plaatsen.
2. In deze verordening wordt verstaan onder een burgerinitiatiefvoorstel: een voorstel van een initiatiefgerechtigde ter plaatsing op de agenda van de vergadering van de raad.

Artikel 2

1. De raad plaatst een burgerinitiatiefvoorstel of burgeractiviteit op de agenda van zijn vergadering indien daartoe door een initiatiefgerechtigde een geldig verzoek is ingediend.
2. Een verzoek is niet ontvankelijk indien het
 - a. een onderwerp als bedoeld in artikel 4 bevat, of
 - b. niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5.

Artikel 3

1. Initiatiefgerechtigd zijn degenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad alsmede ingezetenen van de gemeente van zestien jaar en ouder die met uitzondering van hun leeftijd voldoen aan de vereisten voor het kiesrecht voor de leden van de gemeenteraad.
2. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, is de situatie op de dag van indiening van het verzoek bepalend

Artikel 4

1. Een burgerinitiatiefvoorstel of burgeractiviteit houdt niet in:
 - a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid het gemeentebestuur;
 - b. een vraag over het gemeentelijk beleid;
 - c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht over een gedraging van het gemeentebestuur;
 - d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur,
2. Aanvullend op de vereisten in het eerste lid houdt een burgerinitiatiefvoorstel niet in:
 - a. een onderwerp waarover tijdens de raadsperiode waarin indiening van het voorstel plaatsvindt door de raad een besluit is genomen.

Artikel 5

1. Het verzoek ter plaatsing van een burgerinitiatiefvoorstel of burgeractiviteit op de agenda van de vergadering van de raad wordt schriftelijk ingediend bij de raadsgriffie.
2. Het verzoek bevat ten minste:
 - a. een nauwkeurige omschrijving van het burgerinitiatiefvoorstel of de burgeractiviteit;
 - b. een toelichting op het burgerinitiatiefvoorstel of de burgeractiviteit;
 - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening van de verzoeker en zijn plaatsvervanger, en
 - d. een lijst met de voornamen, achternamen, adressen, geboortedata en handtekeningen van de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.
3. Voor de indiening van het verzoek wordt gebruik gemaakt van het in bijlage 1 van deze verordening opgenomen model.
4. Een burgeractiviteit wordt tenminste ondersteund door 50 initiatiefgerechtigden. Een burgerinitiatiefvoorstel wordt tenminste ondersteund door 150 initiatiefgerechtigden.

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Artikel 6

1. Het Presidium beslist in haar eerstvolgende vergadering na de datum van indiening van het verzoek of het verzoek voldoet aan de geldigheidsvereisten als bedoeld in artikel 2, tweede lid.
3. Indien het Presidium het verzoek toewijst, dan agendeert zij het burgerinitiatiefvoorstel of de burgeractiviteit voor de vergadering van de raad.
4. De griffier nodigt de verzoeker schriftelijk uit voor de vergadering waarvoor het burgerinitiatiefvoorstel of de burgeractiviteit is geagendeerd. De verzoeker of zijn plaatsvervanger heeft tijdens deze vergadering de gelegenheid om zijn burgerinitiatiefvoorstel of de burgeractiviteit mondeling nader toe te lichten.
5. Aan het eind van de burgeractiviteit concludeert de voorzitter of en, zo ja op welke wijze, de raad een vervolg geeft aan een burgeractiviteit.
6. Zo spoedig mogelijk nadat de raad over het burgerinitiatiefvoorstel een besluit heeft genomen wordt dit besluit op gebruikelijke wijze openbaar bekend gemaakt.
7. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt van het besluit mededeling gedaan aan verzoeker.

Artikel 7

1. Deze verordening kan worden aangehaald als “Verordening op het burgerinitiatiefvoorstel en de burgeractiviteit”.
2. Deze verordening treedt in werking op de dag van bekendmaking.
3. Op de dag waarop deze verordening in werking treedt komt de navolgende verordening te vervallen: de Verordening op het burgerinitiatief vastgesteld door de raad op 26 september 2002.

Almere, 18 februari 2010

De raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

J.D. Pruijm

A. Jorritsma–Lebbink

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

De term “burgerinitiatiefvoorstel” wordt gehanteerd voor de aanduiding van het voorstel dat door een burger bij de gemeenteraad kan worden ingediend. De modelverordening van de VNG kent twee alternatieve begripsomschrijvingen ter nadere invulling van deze term. Zo kan worden geopteerd voor de mogelijkheid dat de burger alleen een concreet voorstel kan aandragen of ruimer: het aandragen van een onderwerp.

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

In de vorige verordening is de ruime begripsomschrijving van toepassing; het aandragen van een onderwerp. Te denken valt hier aan de wens om over de problematiek in een bepaalde wijk in de raad te discussiëren. Overigens hebben burgers onder deze ruime begripsomschrijving ook de vrijheid om een concreet voorstel in te dienen.

In de praktijk, met name na invoering van de Politieke Markt in 2004, is er onderscheid ontstaan tussen het initiatiefvoorstel, waarbij de raad een besluit wordt voorgelegd, en de burgeractiviteit, waarbij burgers een onderwerp op de agenda van de Politiek Markt (een activiteit) kunnen agenderen. Deze wijzigingsverordening gebruikt daarom twee begrippen die aansluiten bij de praktijk en het heersende gebruik in de Almeerse gemeenteraad.

Artikel 2

Uit dit artikel volgt dat de gemeenteraad een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van een raadsvergadering moet plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door een initiatiefgerechtigde. De gemeenteraad zal zich in dat geval dus in ieder geval moeten uitspreken over het burgerinitiatiefvoorstel. Van een geldig verzoek is sprake als het onderwerp niet in artikel 4 is uitgezonderd en aan de in artikel 5 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan. In artikel 3 wordt nader omschreven wanneer een persoon initiatiefgerechtigd is.

Artikel 3

Het ligt voor de hand het initiatiefrecht toe te kennen aan kiesgerechtigden voor de gemeenteraadsverkiezingen, vanuit de gedachte dat het burgerinitiatief een instrument is om burgers bij de besluitvorming van de raad te betrekken en die te beïnvloeden. Wie kiesgerechtigd is, is vastgelegd in de Kieswet. Om ook jongeren bij de gemeentelijke politiek te betrekken is de leeftijdsgrens voor het initiatiefrecht verlaagd naar zestien jaar. Voor de toetsing of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, is het moment van indiening van het verzoek het meest aangewezen. Het verzoek vindt immers formeel op dit moment plaats. Om te kunnen onderzoeken of op dat moment wordt voldaan aan de vereisten, zijn verschillende gegevens nodig. Welke dat zijn wordt geregeld in artikel 5.

Artikel 4

De beperkingen die dit artikel stelt aan de inhoud van een initiatiefvoorstel of burgeractiviteit vloeien vooral voort uit doelmatigheidsoverwegingen. Het is bijvoorbeeld weinig efficiënt om de raad te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover het gemeentebestuur uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid heeft. Een ander argument voor deze uitzondering is, dat de afstand tussen burger en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de burger na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat de raad niets met het burgerinitiatiefvoorstel kan doen, omdat hij er niet over gaat.

Een vraag over gemeentelijk beleid kan ook geen onderwerp van een initiatief of activiteit zijn. Voor dit soort vragen staan de burger andere wegen open, zoals het spreekrecht in een vergadering of een spreekuur van een wethouder. Ook moet voorkomen worden dat het burgerinitiatief of burgeractiviteit andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop is bepaald dat het burgerinitiatiefvoorstel of activiteit geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het gemeentebestuur kan inhouden. Hiervoor heeft de burger andere wegen. Ten slotte is het evenmin de bedoeling dat zaken die recent nog in de raad aan de orde zijn geweest opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een burgerinitiatiefvoorstel. Dit zou de besluitvorming in de raad te zeer kunnen frustreren. Terzake kan men wel een burgeractiviteit organiseren. Dit niet toestaan zou de drempel naar de lokale politiek en democratie te groot maken.

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Artikel 5

Aan het verzoek zal een aantal minimumvereisten gesteld moeten worden. Het is uit praktische overwegingen zoals uniformiteit, overzichtelijkheid en duidelijkheid raadzaam indiening van een burgerinitiatiefvoorstel of activiteit plaats te laten vinden door middel van twee standaardformulieren. Op deze formulieren zal de verzoeker naast het voorstel plus toelichting, in ieder geval zijn personalia en die van zijn plaatsvervanger moeten aangeven. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen zullen uiteraard vermeld moeten worden. Om fraude met namen te voorkomen kan naar personalia gevraagd worden als adressen en geboortedata. Met name dat laatste gegeven kan niet aan openbare bronnen als telefoonboeken worden ontleend. Op grond van deze gegevens kan de gemeente onderzoeken of het verzoek de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft.

Artikel 6

De burger moet erop kunnen vertrouwen dat de raad zijn verzoek spoedig toetst aan de vereisten en een besluit neemt over de behandeling ervan. Hierin voorziet het eerste lid. Het gaat erom een termijn te kiezen die niet te lang is, maar ook niet zo kort dat ze onvoldoende is om het voorstel te kunnen controleren.

Met het lid 5 t/m 7 worden vooral waarborgen gecreëerd voor transparantie bij de afhandeling van een burgerinitiatiefvoorstel door de raad.

Bijlage 1 : Verzoek burgerinitiatiefvoorstel

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende voorstel op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen:

.....
.....
.....

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Toelichting op voorstel:

.....
.....
.....

Naam:

.....

Eerste voornaam en verdere voorletters:

.....

Geboortedatum:

.....

Adres:

.....

Postcode: Woonplaats:

Handtekening:

Plaatsvervanger:

Naam:

.....

...

Eerste voornaam en verdere voorletters:

.....

Geboortedatum:

.....

Adres:

.....

Postcode:..... Woonplaats:.....

.....

Handtekening:

Het verzoek gaat vergezeld van een lijst met de namen, adressen, geboortedata en handtekeningen van initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Toelichting voor de verzoeker

Iedereen die kiesgerechtigd is voor de verkiezing van de gemeenteraad en inwoners van de gemeente van zestien en zeventien jaar die vanaf hun achttiende jaar aan de gemeenteraadsverkiezingen zullen mogen deelnemen als ze dan nog in de gemeente wonen, kan kunnen] een verzoek doen om een voorstel/onderwerp op de agenda van de raadsvergadering te plaatsen. Zij zijn initiatiefgerechtigd.

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Het zogenaamde burgerinitiatiefvoorstel moet worden ondersteund door ten minste 150 initiatiefgerechtigden. Hiervoor is een formulier vastgesteld. Het op het formulier voor het verzoek opgenomen voorstel wordt in dezelfde bewoordingen opgenomen boven aan het formulier met ondersteuningsverklaringen.

Het burgerinitiatiefvoorstel mag niet inhouden:

- a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad;
- b. een vraag over het gemeentelijk beleid;
- c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht over een gedraging van het gemeentebestuur;
- d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur, of
- e. een onderwerp waarover tijdens de raadsperiode waarin indiening van het voorstel plaatsvindt door de raad een besluit is genomen.

Bijlage 2 : Ondersteuningsverklaringen burgerinitiatiefvoorstel

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Ondergetekenden verklaren hierbij het verzoek tot het plaatsen van het volgende onderwerp/voorstel op de agenda van de gemeenteraad te ondersteunen:

.....

.....

.....

.....

Procedure
 Carrousel 11 februari 2010
 Besluitvorming 18 februari 2010

Naam, eerste voornaam en voorletters	Adres	Geboortedatum	Handtekening

(enz.)

VERZOEK TOT AGENDEREN POLITIEKE MARKT

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

BURGERACTIVITEIT

RG Nr.:
(in te vullen door griffie)

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

Indiener voorstel:

(inclusief contactgegevens en eventuele functie of wie u vertegenwoordigd)

Onderwerp:

Aanleiding:

Doel bespreking:

Voorgestelde wijze van bespreking

(...)

Beschrijf wanneer de bespreking naar uw mening succesvol is verlopen.

(...)

NB. Aan de informatieverstrekking en de informatie uitwisseling worden geen besluitvormende of bindende uitspraken ontleend.

Gemeente Almere

HANDTEKENINGENLIJST

Invullen door Raadsgriffie

RV-nummer: **RV-17/2010**

Om het onderwerp als burgeractiviteit te agenderen op de Politieke Markt Almere.

Iedere donderdagavond heeft de gemeenteraad van Almere de Politieke Markt. Inwoners van Almere kunnen een onderwerp met raadsleden bespreken op de Politieke Markt door het agenderen van een 'burgeractiviteit'. Een burgeractiviteit komt tot stand door het ophalen van vijftig handtekeningen van inwoners van Almere. Deze handtekeningenlijst dient samen met het voorstel tot agendering in geleverd te worden bij de raadsgriffie (raadsgriffie@almere.nl, 036- 539 9995). De raad (presidium) beslist vervolgens of het onderwerp zich ervoor leent om door de raad besproken te worden en wanneer dat plaats zal vinden.

Procedure
Carrousel 11 februari 2010
Besluitvorming 18 februari 2010

	Naam	Geboortedatum	Adres	Handtekening	Emailadres
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					

Gemeente Almere

Invullen door Raadsgriffie

20					RV-nummer: RV-17/2010
21					
21					
22					Procedure Carrousel 11 februari 2010 Besluitvorming 18 februari 2010
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					

Invullen door Raadsgriffie

45					RV-nummer: RV-17/2010
46					
47					
48					Procedure Carrousel 11 februari 2010
49					Besluitvorming 18 februari 2010
50					

